

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет германської філології

(назва факультету)

Кафедра німецької філології і перекладу

СИЛАБУС

Курс за вибором

«Німецька мова в сфері дипломатії»

для студентів першого курсу

галузь знань

03 Гуманітарні науки

спеціальність

035 Філологія

спеціалізація

**035.04 Філологія. Германські мови і літератури
(переклад включно)**

освітній рівень

другий (магістерський) рівень

освітньо-професійна програма **Сучасні філологічні студії
(німецька мова і друга іноземна мова): лінгвістика та перекладознавство**

статус дисципліни

за вибором

Форма навчання денна

Навчальний рік **2022 – 2023**

Семестр **1-й**

Кількість кредитів ЄКТС: **3**

Мова навчання **німецька**

Форма підсумкового контролю 1-й семестр – **залік**

1. Анотація курсу за вибором з перекладознавства «Німецька мова в сфері дипломатії»:

Курс удосконалює практичні уміння та навички перекладу різних видів текстів юридичної спрямованості з німецької мови на українську і навпаки (при зосередженні уваги на письмовому перекладі юридичних та дипломатичних текстів, таких як офіційний лист, вербальна нота, договір, закон), сприяє розвитку пам'яті перекладачів, прогностичних здібностей до подолання труднощів у перекладі лексичних одиниць, граматичних структур, стилістичних прийомів та прагматичної спрямованості першотвору.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) –

3 кредити ЄКТС;

90 год.,

практичні завдання – 30 год.

самостійна робота – 60 год.

3. Мета вивчення дисципліни: формування у майбутніх фахівців теоретичних знань про лексико-граматичні та структурні особливості різних видів текстів юридичної спрямованості, зокрема дипломатичних, ознайомлення студентів зі специфічними особливостями німецької юридичної мови, вироблення перекладацьких навичок та умінь передачі інформації з однієї мови на іншу в письмовій формі.

4. Тематика курсу

1. Фахові мови. Вимоги до перекладу фахових текстів. Види дипломатичних текстів і вимоги до їх перекладу. Правова система Німеччини. Сфери права: публічне і приватне право. Види судів. <i>Практика перекладу:</i> переклад дипломатичної ноти, переклад назв сфер права, тренувальні вправи на засвоєння юридичної лексики.
2. Особливості німецької дипломатичної мови. Лексичні, морфологічні, синтаксичні та функціонально-стильові труднощі перекладу дипломатичних текстів. <i>Практика перекладу:</i> тренувальні вправи на засвоєння теоретичного матеріалу.
3. Види перекладацьких трансформацій. Переклад свідоцтв. Переклад офіційних листів та дипломатичної кореспонденції. Структурні, лексико-граматичні та стильові особливості перекладу. <i>Практика перекладу:</i> тренувальні вправи на засвоєння теоретичного матеріалу; переклад свідоцтв; переклад офіційних листів.
4. Перекладач як учасник судових та адміністративних процедур. <i>Практика перекладу:</i> переклад українською та німецькою мовою мікротекстів про нотаріат (Arbeitsblätter, S. 108-110).
5. Дипломатичний етикет. Циркулярна нота. Окремі типи договорів: договір оренди, трудовий договір. <i>Практика перекладу:</i> переклад циркулярної ноти та фрагменту договору оренди (Arbeitsblätter, S. 147-152)
6. Окремі типи договорів: договір поруки, договір купівлі-продажу. <i>Практика перекладу:</i> переклад фрагменту договору поруки (Arbeitsblätter, S. 156-168)

5. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів)

Система контролю й оцінювання знань, умінь та навичок студентів з курсу за вибором «Німецька мова юриспруденції» передбачає декілька видів контролю.

Поточний контроль знань здійснюється як усно, так і письмово під час лекційних занять та за результатами виконання завдань самостійної роботи: усне опитування студентів, письмове виконання перекладів різних видів документів: вербальної ноти, офіційного листа, свідоцтва про народження, паспорта, фрагменту договору поруки, договору оренди житла, договору куплі-продажу.

Рубіжний контроль – атестація навчальних досягнень студентів – проводиться за результатами оцінювання знань і умінь студентів, набутих під час вивчення навчальної

дисципліни у поточному семестрі; оцінюється аудиторна і позааудиторна самостійна робота студентів.

Підсумковий контроль передбачає написання МКР складання заліку у цьому семестрі.

Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

Протягом семестру оцінюється: самостійна робота студента. Оцінювання самостійної роботи студента здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування лекційних занять позначаються «0».

Критерії оцінювання самостійної роботи студента:

Кожне питання оцінюється за 5-бальною шкалою. Оцінка за самостійну роботу виставляється як середнє арифметичне за всі завдання.	
Питання висвітлене та проаналізоване у повному обсязі, наведені приклади та аргументовані висновки, здійснено адекватний переклад тексту. Допускаються 1-2 лексичні, граматичні чи стилістичні помилки та 1-2 орфографічні.	«відмінно» (5 балів)
Питання висвітлене та проаналізоване у повному обсязі, містить власні висновки, але не наведені приклади; переклад містить одну неточність. Допускаються 2-3 лексичні, граматичні чи стилістичні помилки та 2-3 орфографічні.	«добре» (4 бали)
Питання висвітлене поверхнево, без наведення прикладів, переклад містить дві-три незначні неточності. Допускаються 4-5 лексичних, граматичних чи стилістичних помилок та 4 орфографічні.	«задовільно» (3 бали)
Питання не висвітлене, наведенні приклади не відповідають завданню, переклад неадекватний, містить три-чотири неточності. Більше 8 лексичних, граматичних чи стилістичних помилок.	«незадовільно» (2 бали)
Відповідь на питання відсутня.	0

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляється оцінка за самостійну роботу студента з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

- підсумкове оцінювання (МКР, залік):

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульну контрольну роботу з дисципліни. МКР оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

Критерії оцінювання результатів виконання модульної контрольної роботи:

Кожне питання оцінюється за 5-бальною шкалою. Оцінка за МКР виставляється як середнє арифметичне за всі завдання шляхом помноження на 10. Оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб: «відмінно» – 50 балів; «добре» – 40 балів; «задовільно» – 30 балів; «незадовільно» – 20 балів; неявка на МКР – 0 балів.	
Питання висвітлене та проаналізоване у повному обсязі, наведені приклади та аргументовані висновки. Переклад тексту адекватний.	«відмінно» (5 балів)

Допускаються 1-2 лексичні, граматичні чи стилістичні помилки та 1-2 орфографічні.	
Питання висвітлене та проаналізоване у повному обсязі, містить власні висновки, але не наведені приклади. У перекладі міститься одна неточність, яка не спотворює зміст висхідного тексту. Допускаються 2-3 лексичні, граматичні чи стилістичні помилки та 2-3 орфографічні.	«добре» (4 бали)
Питання висвітлене поверхнево, без наведення прикладів. У перекладі містяться дві-три неточності, які не спотворюють зміст висхідного тексту. Допускаються 4-5 лексичних, граматичних чи стилістичних помилок та 4 орфографічні.	«задовільно» (3 бали)
Питання не висвітлене, наведенні приклади не відповідають завданню. Переклад неадекватний, неточності спотворюють зміст висхідного тексту. Більше 8 лексичних, граматичних чи стилістичних помилок.	«незадовільно» (2 бали)
Відповідь на питання відсутня.	0

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про **залік** «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку. Відмітка про залік у національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

- 90 – 100 балів – А;
- 82 – 89 балів – В;
- 75 – 81 балів – С;
- 66 – 74 балів – D;
- 60 – 65 балів – E;
- 1 – 59 балів – FX.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Критерії оцінювання відповіді студента на заліку:

Студент повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано виклав зміст теоретичного питання. Переклад тексту адекватний. Допустив до 1-2 лексичних, граматичних чи стилістичних помилок та 1-2 фонетичних.	«відмінно»
Студент в цілому розкрив теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності. У перекладі міститься одна неточність, яка не спотворює зміст висхідного тексту. Допустив до 2-3 лексичних, граматичних чи стилістичних помилок та 2-3 фонетичних.	«добре»
Студент правильно визначив сутність теоретичного питання, розкривши його лише частково і допустивши при цьому окремі помилки, котрі не впливають на загальне розуміння питання. У перекладі містяться дві-три неточності, які не спотворюють зміст висхідного тексту. Допустив до 4-5 лексичних, граматичних чи стилістичних помилок та 4 орфографічних.	«задовільно»
Студент частково та поверхово розкрив лише окремі положення теоретичного питання і допустив при цьому суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання. Переклад неадекватний, неточності спотворюють зміст висхідного тексту. Допустив більше 8 лексичних, граматичних чи стилістичних помилок.	«незадовільно»

Організація оцінювання:

1-9 тижні навчання – поточне та рубіжне оцінювання (в усній та письмовій формі)
10-й тиждень навчання – підсумковий контроль (МКР, обчислення семестрового рейтингу)
11-й тиждень навчання – підсумковий контроль (залік)

Шкала відповідності оцінок:

90 – 100 балів – відмінно;
89 – 75 балів – добре;
60 – 74 балів – задовільно;
0 – 59 балів – незадовільно;
60 – 100 балів – зараховано;
0 – 59 балів – не зараховано.

Студенти, що мають більше 50% пропусків занять впродовж семестру, виконують додаткову самостійну роботу на перевірку володіння теоретичним та практичним матеріалом курсу за вибором з перекладознавства «Двосторонній переклад фахових текстів юридичної спрямованості».

6. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень / О.М. Білоус. – Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – 200 с.
2. Кияк Т.Р., Науменко А.М., Огуй О.Д. Теорія та практика перекладу (німецька мова) : Підручник / Тарас Романович Кияк, Олександр Дмитрович Огуй, Анатолій Максимович Науменко. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 592 с.
3. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник для студентів. – Київ: Юніверс, 2003. – 280 с.
4. Крепель В.І. Особливості складних іменників юридичної німецької мови // Збірник матеріалів V міжнародної науково-практичної конференції 28 листопада 2013 р. «Сучасні проблеми правової системи України». – Київ, Кондор, 2013. – С. 470 – 473.
5. Міроненко Т.С. Практичний курс перекладу з німецької мови. – Київ, 2017.
6. Мироненко Т.С. Практичний курс перекладу з німецької мови як другої іноземної. – Київ., вид-во КНЛУ, 2005. -145с.
7. Роганова З. Е. Пособие по переводу с немецкого на русский язык / Зоя Ефимовна Роганова. – М. : Из-во литературы на иностран. языках, 1961. – 304 с.
8. Синегуб С.В. Методологічні засади перекладацького аналізу тексту: Навч. Посібник / Синегуб С.В.- К.: Вид.центр КНЛУ, 2013.- 151 с.
9. Чередниченко О. Переклад. Культура. Ідентичність [Текст] : [зб. ст.] / Олександр Чередниченко. – Київ: Заславський О. Ю. [вид.], 2017. – 223 с.

Додаткова:

1. Гречина Л. Проблеми перекладу фразеологічних одиниць (на матеріалі німецької, української, латинської та російської мов) / Л. Гречина // Волинь – Житомирщина. – 2002. – №9. – С. 85–89.
2. Жулавська, О.О., Назаренко О.В. Переклад: теоретичні та практичні аспекти [Текст] : навч. посіб. / О. О. Жулавська, О. В. Назаренко ; Сум. держ. ун-т. - Суми : Сум. держ. ун-т, 2017. – 132 с.
3. Комиссаров В. Н. Общая теория перевода / Вилен Наумович Комиссаров. – М. : ЧеРо, 1999. – 136 с.
4. Коптілов В. Першотвір і переклад. – К.: Вид-во «Дніпро», 1972. – 215 с.
5. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник / Ілько Вакулович Корунець. – Вінниця : Нова книга, 2001. – 512 с.

6. Крепель В.І. Особливості німецької юридичної мови // Germanistik in der Ukraine. - № 5. Київ: Видавничий центр КНЛУ. - 2010. - С 112 - 115.
7. Крепель В.І. Особливості складних іменників юридичної німецької мови // Збірник матеріалів V міжнародної науково-практичної конференції 28 листопада 2013 р. «Сучасні проблеми правової системи України». – Київ, Кондор, 2013. – С. 470 – 473.
8. Латышев Л. К. Технология перевода: Учеб. пособие по подготовке переводчиков (с немецкого языка) / Лев Константинович Латышев. – [4-е изд.]. – М. : Академия, 2008. – 320 с.
9. Львовская З.Д. Современные проблемы перевода / Зинаида Давыдовна Львовская ; [пер. с испанского В.А. Иовенко]. – М.: Изд-во URSS, 2007. – 220 с.
10. Миньяр-Белоручев Р. К. Теория и методы перевода / Константин Александрович Миньяр-Белоручев. – М. : Московский лицей, 1996. – 208 с.
11. Райс К. Классификация текстов и методы перевода / / Катарина Райс // Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике. – М., 1978. – С. 202–228.
12. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. Очерки лингв. теории перевода / Яков Иосифович Рецкер ; дополнения и комментарии Д.И. Ермоловича. – 3-е изд., стереотип. – М.: Р. Валент, 2007. – 244 с.
13. Соціокультурні та етнолінгвістичні проблеми галузевого перекладу в парадигмі євроінтеграції : матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції 3 квіт. 2008р. / за заг. ред. А. Г. Гудманяна, С. І. Сидоренка. – Київ: НАУ, 2008. – 220 с.
14. Социокультурные проблемы перевода : сб. науч. трудов / [Гришаева Л.И., Кретов А.А., Поленчук О.Б., Титов В.Т.] ; под. ред. Н. А. Фененко. – Воронеж, 2002. – Вып. 5. – 166 с.
15. Bausch, K.-R., Weller, F.-R. Übersetzen und Fremdsprachenunterricht / Karl-Richard Bausch, Franz-Rudolf Weller. – Frankfurt am Main; Berlin; München : Diesterweg, 1981. – 349 S.
16. Fachbücher für Dolmetscher und Übersetzer. – Fachverlag: BDÜ, 2021.- 84 S.
17. Albrecht, J. Übersetzung und Linguistik / Jörn Albrecht. – Tübingen : Gunter Narr Verlag, 2005. – 313 S.
18. Hönig, Hans G. Konstruktives Übersetzen Hans G. Hönig. – [2., durchges. Aufl.]. – Tübingen : Stauffenburg, 1997. – 195 S.
19. Koller, W. Einführung in die Übersetzungswissenschaft / Werner Koller. – [7., aktual. Aufl.]. – Wiebelsheim : Quelle und Meyer, 2004. – 343 S.
- 20.
21. Nord, Ch. Fertigkeit Übersetzen. Fernstudieneinheit 39 / Christiane Nord. – München : Goethe-Institut, 1999. – 153 S.

Інформаційні ресурси в інтернеті.

1. <http://www.recht-und-sprache.de> (Глосарій з правничої лінгвістики)
2. <http://www.sprache-und-recht.de> (Інформація з проблем юридичного перекладу)
3. <http://www.polynet.lviv.ua/tc-terminology> (Порадник для укладачів фахових словників)
Офіційна інтернет-сторінка Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології).
4. <http://www.bdue.de> (Федеральна спілка усних та письмових перекладачів - Bundesverband der Dolmetscher und Übersetzer e.V.).
5. <http://www.astti.ch> ASTTI (Швейцарська асоціація письмових перекладачів, термінологів та усних перекладачів - Association Suisse des Traducteurs, Terminologues et Interpretes – Schweizer Übersetzer-, Terminologen- und Dolmetscher-Verband).
6. <http://www.adue-nord-de> (Північнонімецька спілка усних та письмових перекладачів - ADÜ Nord – Assoziierte Dolmetscher und Übersetzer in Norddeutschland e.V.).
7. <http://www.aticom.de> - (Спілка професійних усних та письмових перекладачів - Fachverband der Berufsübersetzer und Berufsdolmetscher e.V.)
8. <http://www.gerichtsdolmetscher.at> - (Австрійська спілка уповноважених усних судових

перекладачів - Österreichischer Verband der allgemein beeideten und gerichtlich zertifizierten Dolmetscher).

9. <http://www accurapid.com/journal/links.htm> (термінологічні банки даних, спілки перекладачів тощо).
10. <http://europa.eu.int> (Сервер органів ЄС: правничі тексти, судові рішення).
11. <http://www.cordis.lu> (Банк даних повних текстів документів ЄС).
12. <https://everest-center.com/osoblivosti-diplomatichnoyi-movi-istoriya-i-sogodennya/>
13. https://uk.wikipedia.org/wiki/Документи_дипломатичного_представництва
14. https://www.wunu.edu.ua/opp/nnibp/fks/fks_magistr/dilovi_komynikatsii/work_2020.pdf
15. <https://everest-center.com/osoblivosti-diplomatichnoyi-movi-istoriya-i-sogodennya/>
https://uk.wikipedia.org/wiki/Документи_дипломатичного_представництва

Федеративна Республіка Німеччина

1. <http://www.bpb.de> (Основний Закон ФРН)
2. <http://www.rechts-links.com> (джерела права та інша правова інформація)
3. <http://www.bmj.bund.de> (Федеративне законодавство)
4. <http://www.recht.de> (джерела права та інша правова інформація)
5. <http://www.vrp.de> (джерела права та інша правова інформація)
6. <http://www.bundesverfassungsgericht.de> (Федеральний конституційний суд)
7. <http://www.bundesarbeitsgericht.de> (Федеральний суд з трудових питань)
8. <http://www.compuserve.de/recht> (тексти законів та зразки договорів)
9. <http://www.rewi.hu-berlin.de/HRE> (електронна правнича періодика)
10. <http://www.deutsches-patentamt.de> (патентне право)
11. <http://www.online.recht.de/> (проблеми інтелектуальної власності у сфері інтернет-технологій)

Республіка Австрія

1. <http://www.oesterreich.com> (загальна інформація про Республіку Австрія)
2. <http://www.ris.bka.gv.at> (правова інформація, яку надає Адміністрація Федерального канцлера Республіки Австрія)
3. <http://www.internet4jurists.at> (інформація з права Республіки Австрія)
4. <http://www.parlament.gv.at> (правова інформація, яку надає Інформаційна система при Парламенті Республіки Австрія)

Швейцарська Конфедерація

1. <http://www.snl.helvetical.ch> (інформація про правову систему Швейцарської Конфедерації).
2. <http://www.admin.ch/ch/d/sr/sr.html> (систематизоване законодавство Швейцарської Конфедерації)

Україна

1. www.forumnetukraine.org (інформаційний сайт про Україну німецькою мовою)
2. <http://www.law.sky.net.ua> (Харківський юридичний сайт)
3. <http://www.e-pravo.com.ua> (Український юридичний сайт)
4. <http://www.gdo.kiev.ua> (Головне державне об'єднання правової інформації та пропаганди правових знань Міністерства юстиції України)
5. <http://www.informjust.kiev.ua> (Інформаційний центр Міністерства юстиції України)
6. <http://www.minjust.gov.ua> (Міністерство юстиції України)
7. <http://www.nau.kiev.ua> (нормативні акти України)
8. <http://www.zakon.gov.ua> (законопроекти України)
9. <http://www.zakon.org.ua> (юриспруденція он-лайн)

11. Додаткові ресурси:

Орієнтовні питання до заліку:

Платформа Moodle: <http://m.knlu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=15702>

Зразок екзаменаційного білету:

Платформа Moodle: <http://m.knlu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=15701>

Силабус, зразки завдань модульних контрольних робіт, порядок відпрацювання пропущених занять, глосарій.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна: комп'ютерний клас з інтернет-доступом для проведення тестування; мультимедіа проектор для проведення лекцій у форматі презентацій Power-Point; екран; ноутбук або стаціонарний комп'ютер.